

Soru: Firma sahibi çalışanlarına dağıttığı yardımları zekât yerine sayabilir mi?

FETVA

Zekât alabilecek kişiler Allah Teâlâ tarafından şu şekilde beyân edilmektedir: “Zekâtlar, Allah’tan bir farz olarak ancak fakirler, düşkünler, zekât toplayan memurlar, kalpleri İslâm’a ısındırılacak olanlarla (özgürlüğüne kavuşturulacak) köleler, borçlular, Allah yolunda cihat edenler ve yolda kalmış yolcular içindir. Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.”¹² Zekât memuru ve yolda kalmışlar dışındaki tüm sınıflarda fakirlik şartı aranmaktadır.³ Firma sahibi, çalışanların zekât alabilecek sınıflardan birine dahil olduğunu biliyorsa⁴ yaptığı yardımları zekâta niyet ederek verebilir. Bu durumda çalışanlarına verdiği yardımın zekât olduğunu bildirmesine de gerek yoktur.⁵

İki ya da daha fazla kişinin ortaklığıyla teşekkül eden bir şirkette bütün hissedarların zekâtı verilecekse ortaklardan vekâlet alınmalıdır.⁶ Ancak ortaklardan biri sadece kendi payına düşen hissenin zekâtını verecekse vekâlet talebinde bulunmaz.

¹ Tevbe, 9/60. إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمَوْلَاةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَرَمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

² Zekât alabilecek kişilerle alakalı fetva için bkz.

³ Muhammed Emin İbn Abidin, *Raddu'l-Muhtâr ala'd-Durri'l-Muhtâr* (Beyrut: Dâru'l-Marife, 2015), 3/333.

⁴ Bilmekten kasıt, kişinin karşı tarafın fakir olduğuna dair kuvvetli bir zannının oluşmasıdır; bunu kesin olarak bilme zorunluluğu yoktur. Bkz. Burhanuddîn el-Merğînânî, *el-Hidâye Şerhu Bidâyeti'l-Mübtedî* (Karaçi: Mektebtu'l-Büşrâ, 2021), 1/330.

⁵ Bu husustaki fetva için bkz. <https://fetvahane.org.tr/zekati-verirken-verilen-meblagin-zekat-oldugunu-soylemek-gerekir-mi/>

⁶ Ortakların zekâtı ile alakalı fetva için bkz. <https://fetvahane.org.tr/ticari-ortakligi-olan-kimseler-zekatlarini-nasil-vermelidir/>